

Летопис
Православног богословског факултета
академске 2012/2013. године

ДЕКАН: др Предраг Пузовић

ПРОДЕКАН ЗА НАУКУ: др Драгомир Сандо

ПРОДЕКАН ЗА НАСТАВУ: др Ксенија Кончаревић

ПРОДЕКАН ЗА ФИНАНСИЈЕ: др Зоран Крстић

НАСТАВНО ОСОБЉЕ

На Православни богословски факултет Универзитета у Београду, 25. фебруара 2013. године, ради потребе у настави примљен је Александар Ђаковац на место асистента за Увод у богословље.

ИЗ СТУДЕНТСКЕ СЛУЖБЕ

У великом амфитеатру Православног богословског факултета, 11. децембра 2012. године, докторску дисертацију под насловом *Историјско-канонски аспекти односа карловачке ујраве Руске заграничне Цркве и Московске патријаршије* одбранио је мр Владислав Пузовић, асистент на Катедри за Општу историју цркве Православног богословског факултета БУ. Докторску дисертацију мр Владислав Пузовић одбранио је пред петочланом комисијом у саставу: проф. др Радомир Поповић – ментор, академик др Љубодраг Димић, редовни професор, др Мирослав Јовановић, редовни професор, др Максим Васиљевић, ванредни професор и др Зоран Крстић, ванредни професор.

Почетком године пристужу извештаји свих служби Факултета, па извештај достављамо у целости:

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ПРАВОСЛАВНОГ БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ ЗА 2012. ГОДИНУ

Универзитет у Београду – Православни богословски факултет је установа која обавља наставно-научну делатност. У складу са својим основним циљевима и задацима Факултет се стара да истражује, преноси и унапређује православну теологију, да негује критички приступ знањима из других контактних и комплементарних дисциплина и отвореност за интердисциплинарну сарадњу, настојећи да интегрише утемељена богословска знања и да подстиче креативни дијалог између православне и теологије других конфесија, као и да пружи квалитетно високошколско теолошко образова-

ње и обезбеди професионалне компетенције неопходне за обављање делатности свештенства, вероучитеља и посленика у другим црквеним и јавним службама.

Средства за рад Факултет остварује преко Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Канцеларије за сарадњу са Црквама и верским заједницама при Влади Републике Србије.

У протеклој 2012. години Факултет је обављао следеће активности:

1) НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

У 2012. години спровођено је шире систематско, планско и организовано укључивање наставника и сарадника у делатност Института за теолошка истраживања као организационе јединице Факултета, као и на остваривање четворогодишњег научног пројекта Факултета „Српска теологија у XX веку: фундаменталне претпоставке теолошких дисциплина у европском контексту – историјска и савремена перспектива“, који од јануара 2011. финансијски подржава Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (евиденциони број пројекта 179078). У пројекат је укључено 14 сталних сарадника, махом наставника и сарадника Факултета, с тим што су се у оквиру научних скупова и других активности на пројекту ангажовали и спољни сарадници (стручњаци у области историографије и архивистике, филологије, музикологије и других наука).

Највише напора уложено је у одржавање редовног годишњег симпосиона „Српска теологија данас“ (мај 2012), редовних пројекатских симпосиона (мај и децембар 2012), међународног научног скупа о св. Максиму Исповеднику „Познање сврхе свега силом Васкрсења“ (октобар 2012) и других научних и стручних манифестација, скупова, округлих столова из теологије и других контактних и комплементарних дисциплина (ово је приказано у делу извештаја који се односи на Институт за теолошка истраживања и Педагошко-катихетски институт).

Издате су две свеске часописа „Богословље“ и постигнуто његово укључивање на листу Ректората Београдског универзитета у својству истакнутог часописа од националног значаја, релевантног за избор у наставно-научна звања. Постигнуто је признавање листе релевантних часописа коју је предложио Факултет, а на коју је унето 18 страних и 7 домаћих периодичних публикација.

Стимулисано је и учешће наставника и сарадника на научним скуповима у земљи и иностранству, укључујући и обезбеђивање финансијске подршке.

Посебно је стимулисано бављење наставника и сарадника питањима катихетике, дидактике, психологије и методике верске наставе у васпитно-образовним установама свих профила у оквиру делатности Педагошко-

-катихетског института као организационе јединице Факултета на унапређењу верске наставе (ово је приказано у делу извештаја који се односи на Педагошко-катихетски институт).

Факултет је стимулисао перманентно стручно усавршавање и научно напредовање сарадника (докторске студије, специјализације, студијски боравци) и наставника (специјализације, студијски боравци у иностранству), укључујући и обезбеђивање финансијске подршке. Представници Деканског колегијума и наставног особља похађали су и семинаре из високошколске дидактике организоване у Ректорату Београдског универзитета.

Унапређивана је сарадња са релевантним научним асоцијацијама у земљи и иностранству, научним и високошколским институцијама, научним и стручним часописима, издавачким кућама.

2) НАСТАВНИ РАД НА СВИМ НИВОИМА СТУДИЈА

Током 2012. године студијски процес на три нивоа студија и пет образовних профила (акредитованих студијских програма) остваривало је 42 наставника и сарадника Православног богословског факултета (8 редовних професора, 8 ванредних професора, 8 доцената, 1 наставник страног језика, 17 асистената) и 5 наставника других факултета Београдског универзитета (Философског, Филолошког, Учитељског и Факултета музичких уметности) који су изводили наставу из укупно 80 студијских дисциплина. Такође су оствариване активности везане за школовање студената који студије (основне и постдипломске) остварују према ранијим прописима (консултације, испити, припреме и одбране магистарских и докторских теза).

С обзиром на увођење нових изборних дисциплина, у односу на акредитоване програме основних, мастер и докторских студија у допустивом опсегу извршене су иновације путем израде силабуса за предмете који раније нису извођени. Такође, с обзиром на одредбе Закона о основама система образовања и васпитања Републике Србије, који је ступио на снагу 2010. године, студентима основних и мастер студија општег смера омогућено је и у 2012. години да факултативно похађају наставу и полажу испите из педагошко-психолошких дисциплина у обиму који им омогућава запошљавање у извођењу верске наставе – православног катихизиса у институционалном школству Републике Србије (поменуте дисциплине нису уврштене у обавезно програмско језгро у акредитованим програмима општег смера из 2008.).

На основу уговора о сарадњи са Философским и Филолошким факултетом Универзитета у Београду заинтересованим студентима омогућено је остваривање дела наставе на поменутиим факултетима (на основним, мастер и докторским студијама).

У сарадњи са Ректоратом Универзитета у Београду, као и са Философским, Филолошким, Правним и Факултетом политичких наука, Факултет

је учествовао у креирању интердисциплинарних мастер студија религиологије, чије остваривање почиње у летњем семестру 2013. године.

У циљу рационалнијег и ефикаснијег извођења испитног процеса, задржано је шест обавезних испитних рокова, уведених 2011. године, са њиховим календарским прегруписавањем у односу на раније стање. С обзиром на препоруку Министарства просвете, апсолвентски испитни рокови, који су по важећим прописима резервисани за студенте који студирају по старом режиму студија, допуштени су и студентима који студирају по програмима из 2006. и 2008. године.

На основу препорука Ректората Универзитета – Центра за студенте са хендикепом, пружана је подршка студентима са хендикепом како при упису на студије, тако и у остваривању њихових права и обавеза током школовања, укључујући и питања њиховог смештаја и школарине.

Уложени су напори у благовремено и свестрано информисање кандидата из свих типова средњих школа о карактеру студија и условима уписа, укључујући и промоције Факултета преко медија (РТС, Студио Б, „Слово љубве“ - радио станица Архиепископије београдско-карловачке, „Православље“, „Православни мисионар“, званични сајт СПЦ, сајт Факултета, сајт Београдског универзитета), штампање информатора, учешће на сајмовима образовања и сл. Радило се и на унапређивању информисања већ уписаних студената посредством проспеката и брошура типа информатора, као и материјала са факултетског сајта.

Декански колегијум и Наставно-научно веће пружали су подршку (организациону, материјално-техничку, финансијску и др.) делатности Студентског парламента. Стимулисан је научни и стручни рад студената расписивањем наградних темата и конкурса за најбоље студентске радове (Светосавски темат и конкурси за награде из фондова преминулих професора), пружана систематска подршка формирању научног подмлатка из редова најталентованијих студената путем додатних активности типа пројеката, радионица, секција, дискусионих трибина (о овоме подробније у посебном делу извештаја – Ваннаставни рад са студентима). Пружена је стручна подршка делатности редакције студентског часописа „Логос“, организациона и финансијска подршка делатности студентских спортских удружења, подршка организовању студентских трибина о реформама у образовању и другим питањима од значаја за њихов живот и рад на Факултету (студентски стандард, режим студија и друга питања везана за студирање, живот и рад студената у академској заједници и њихово организовано, рационално и планско провођење слободног времена), културно-уметничких манифестација, гостовањима појаца у земљи и иностранству и сл., као и подршка организовању поклоничких путовања, научних екскурзија, хуманитарних акција и остваривању сарадње студената са црквеним и невла-

диним хуманитарним организацијама, удружењима за подршку особама са хендикепом, здравственим и установама социјалне заштите и сл.).

Декански колегијум, Већа Група и Наставно-научно веће на својим седницама перманентно су се бавили питањима унутрашње контроле квалитета и унапређивања наставе у препаративној (дорада постојећих студијских програма, усклађивање програма са актуелним стањем и перспективама развоја сваке научне дисциплине, преиспитивање релевантне литературе по обиму и сложености), оперативној и евалуационој етапи наставе (узимање у обзир студентске евалуације разних аспеката наставе и целокупног васпитно-образовног процеса на Факултету на основу праћења показатеља успешности студената, периодичног анкетаирања репрезентативног узорка студентске популације, иницијатива Студентског парламента). Захваљујући стимулисању израде уџбеника и приручника Факултет је објавио неколико наслова овога типа чији су аутори његови наставници, као и преведених уџбеничких издања – дела страних аутора која налазе примену на теолошким и другим факултетима у иностранству, а више наставника отпочело је рад на уџбеницима који би се појавили током 2013. године. Тиме су предузети конкретни плански и организовани напори да се уважи препорука Комисије за акредитацију да Факултет мора имати већи број уџбеника чији су аутори његови професори (основни уџбеници, хрестоматије текстова из различитих богословских дисциплина са пратећом дидактичком апаратуром, практикуми, збирке задатака и сл.). Такође, неколико наставника објавило је и уџбенике за средње богословске школе, чиме је Факултет допринео унапређењу црквеног школства и тењем повезивању богословија са високошколским теолошким установама Српске Православне Цркве.

Знатни напори уложени су у стварање повољних услова за рад (редовно одвијање наставе, благовремено достављање свих података Студентској служби, редовно обезбеђивање консултација и ефикасно одвијање испитног процеса у свим роковима, без поклапања термина испита за студенте сваке конкретне године студија). Постигнута је висока пролазност студената на испитима – на свим нивоима студија и у свим профилима изнад 70%.

Поклоњена је знатна пажња дидактичком усавршавању наставника и сарадника (организовање радних састанака о проблемима високошколског образовања и примени Болоњског система на Факултету, информисање наставника и сарадника о примени стандарда за планирање, извођење наставе и валоризовање студентских постигнућа, као и за контролу квалитета). Представници Деканског колегијума и наставног особља учествовали су на семинарима у организацији Ректората Универзитета у Београду.

Представници Деканског колегијума и наставног особља такође су активно учествовали у раду универзитетских тела – Сената Универзитета у

Београду, Стручног већа за друштвено-хуманистичке науке, Већа Групације друштвено-хуманистичких наука, Просветног савета Републике Србије, и о свим одлукама релевантним за извођење студијског процеса и унапређивање научног рада редовно информисали колектив.

3) МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Међународна сарадња Православног богословског факултета током 2012. године вођена је како на нивоу сарадње са надлежном службом Ректората Београдског Универзитета и преко ње са страним високошколским установама, тако и на нивоу гостовања истакнутих теолога и других значајних личности на Факултету.

Академска сарадња са релевантним високошколским институцијама из иностранства одвијала се актуализовањем постојећих и припремањем нових уговора о сарадњи путем преписке и директних преговора са посебним освртом на организовање заједничких научних скупова, пројеката, размену гостујућих професора, усавршавање и студијске боравке сарадника и наставника, размену издавачке продукције, размену студената (остваривање дела студијског програма на другој високошколској институцији).

Православни богословски факултет се јануара 2012. укључио, преко програма Европске комисије *CORDIS* (*Community Research and Development Information Service*), а у оквиру „7. Оквирног програма“, у међународни пројекат *Conflict management and creation of stable relationship (ѿог-ѿројекаѿѿ „Family“)* укључено је 11 различитих партнера из 10 држава:

- Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani, Словенија
- Pädagogische Hochschule Graz, Аустрија
- Visoko evanđeosko teološko učilište u Osijeku, Хрватска
- Pontificia Università Lateranense, Италија
- Wydział Studiów nad Rodziną Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Пољска
- Wydział Teologiczny, Sekcja w Tarnowie, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, Пољска
- Centrul Regional de Integrare Sociala si Dezvoltare Umana Areopagus, Румунија
- Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická, Чешка
- Katolícka univerzita v Ružomberku, Словачка
- University of Debrecen Medical and Health Science Center, Мађарска
- Православни богословски факултет Универзитета у Београду, Србија

На Православном богословском факултету гостовао је током 2012. године већи број значајних личности:

16. маја 2012, у великом амфитеатру Православног богословског факултета у Београду, одржао је предавање Вископреподобни Архимандрит Василије Гондикакис, игуман манастира Ивирон на Светој Гори, на тему Васељенско послање Православне Цркве.

Кардинал Зенон Грохоловски, префект Конгрегације за католички одгој Римокатоличке цркве, одржао је 3. децембра 2012. у амфитеатру Факултета предавање на тему Улога Богословског факултета унутар Универзитета.

Дана 14. децембра 2012. године, Православни богословски факултет посетили су господин Фредерик Реме, аташе за универзитетску и научну сарадњу, и господин Жан-Лик Гоестер, саветник за сарадњу и културни директор Француског института у Србији. Декан Православног богословског факултета високопречасни протојереј др Предраг Пузовић, редовни професор, и др Богољуб Шијаковић, редовни професор, разговарали су са гостима о оствареној вишегодишњој сарадњи и о видовима будуће сарадње нашег Факултета и Француског института у Србији.

Катедра за патристику Православног богословског факултета Универзитета у Београду, у сарадњи са Катедром за православно-хришћанске студије Фордам универзитета из САД, организовала је међународни симпозион о Светом Максиму Исповеднику на тему „Познање сврхе свега силом Васкрсења“. Двадесет и три међународно признатих теолога, припадника различитих религијских традиција, окупило се на Православном богословском факултету у Београду од 18. до 21. октобра 2012. године и размотрило проблем односа древности и савремености, износећи на светлост дана велики број увида из различитих области учења Светог Максима који су релевантни и за наше доба, а са нагласком на теологији, антропологији, ерминеотици, науци, есхатологији, природи, слободи, другости, личности, полу, психологији, биологији, космологији, физици, као и античкој и модерној философији. Овим сипосионом, у оквиру којег је истражена Максимова све приметнија улога Светитеља који спаја Исток и Запад, као и посреднички потенцијал његове дубоке теолошке визије за свеукупно хришћанство, обележена је 1350. годишњица престављења Светитељевог (+ 662). Своје научне радове изложили су господа: Димитриос Бартелос, Калиник Бергер, Пол Блауерс, Дејвид Бредшо, Јоргос Варвацуљас, Епископ Максим Васиљевић, Пол Гавриљук, Брајан Дејли, Митрополит Јован Зизиулас, Христос Јанарас, Епископ Атанасије Јевтић, Адам Купер, Ендрју Лаут, Џошуа Лолар, Максим Симонопетритски, Џон Пантелејмон Манусакис, Епископ Игнатије Мидић, Паскал Милер Жордан, Алексеј Нестерук, Аристотел Папаниколау, Филип Габријел Ренцес, Нино Сакварелидзе, Торстен Толефсен.

4) БИБЛИОТЕКА

Током 2012. године у вези са функционисањем депоа Библиотеке направљен је списак ретко кориштених публикација фонда опште библиотеке и извршен њихов премештај у депо (пресигнирање и преправка записа у електронској бази података), чиме је започет процес ревизије фонда библиотеке ПБФ.

У Општој библиотеци инвентарисано је 744 монографских (новопридошних) публикација и 496 годишта и 1013 свезака серијских публикација.

Укупна циркулација, која подразумева издате и враћене књиге, износила је 16817 монографских публикација. Просек циркулације је 1401 публикација месечно.

Број наслова серијских публикација које су издаване током 2012. год. је 1012.

Корисника читаонице било је 4541, а укупан број корисника библиотеке 11560.

Укупан број нових записа у Електронски каталог током 2012. године износи 1247.

Треба напоменути да је од октобра месеца започет пројекат уноса свих семинарских библиотека и легата у Електронски каталог библиотеке ПБФ.

Ради побољшања рада библиотеке и омогућавања што исцрпније претраге њеног фонда преко Електронског каталога (по аутору - транслитерисани, наслову, кључној речи, области), предлажемо наставку и инсталирање 2 компјутера испред библиотеке. Сматрамо да би ово умногоме убрзало рад библиотеке и омогућило библиотекарима да брже и ефикасније услуже сваког корисника.

5) ИНСТИТУТ ЗА ТЕОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА

Институт за теолошка истраживања Православног богословског факултета основан је октобра 2008. као организациона јединица у саставу ове највише просветно-научне установе Српске православне цркве. Институт се фокусирао на издавачку делатност и организацију научних скупова.

Издања института се већ користе као уџбеници на одговарајућим предметима ПБФ. Током 2012. године одштампана су 24 издања из области теологије, историје, историје уметности, филологије и философије.

„Српска теологија данас“ – Четврти годишњи симпозион је одржан у организацији Института 25-26. маја на Православном богословском факултету. Пријављено је 148 учесника који су били распоређени у 12 секција: *Српска теологија у XX веку, Историја цркве, Хришћанска социологија, Психологија, Канонско право, Хришћанска педагогија, Литургија и црквена уметност, Теологија и књижевност, Домаћинска и савремена теологија, Аскетика Хришћанска психологија Философија, Теологија и филологија*. Захваљујући доброј сарадњи Информационо-документационог центра нашег факултета и информационо-комуникационе установе „Академска мрежа Србије (АМРЕС)“ све-

чано излагање и уводно предавање било је могуће пратити у директном преносу путем интернета По његовом завршетку одржана је пленарна седница на којој су представници свих секција, у присуству Декана Факултета, проф. др Иринеја Буловића, Епископа бачког, проф. др Максима Васиљевића, Епископа западноамеричког, др Порфирија Перића, Епископа јегарског, професорâ факултета, учесника симпозиона и слушалаца, резимирали резултате рада. Излагања на скупу била су садржајна, значајна за теологију и иновативна, а конструктивне дискусије су отвориле значајна питања, на која ће се, по оштем уверењу, одговори потражити већ на следећем, петом годишњем симпосиону, у мају 2013. године. Реферати и саопштења са скупа су прикупљени, рецензирани, приређени за штампу, а рад на волуминозном зборнику у моменту писања овог извештаја приводи се крају.

Списак издања објављених у 2012. години

- Гадамер Ханс-Георг, Дијалог и дијалектика: Шест студија о Платону, 2012, 122 стр.
- Митрополит Иларион Алфејев, Патријарх Кирил: живот и гледишта (суиздаваштво са „Службеним гласником“ и „Интеркомерцом“), 2012, 647 стр.
- Милошевић Ненад С., Молитвослов: Историјско-телетургијски развој последовања парохијског типика, 2012, 264 стр.
- Новаковић Драган, Структура муслиманског живота, 2012, 276 стр.
- Пападопулос Стилијан, Од апостолских ученика до Никеје: Патрологија I: Увод, II и III век, 2012, 410 стр.
- Перишић Владан, Игњатије Антиохијски: Епископ — мученик — богоносац, 2012, 160 стр.
- Пузовић Предраг, Задарска Богословија, 2012, 144 стр.
- Ракић Зоран, Српска минијатура XVI и XVII века, 2012, 358 стр.
- Милин Драган, Сабрана дела, 2012.
- Робертс Герхард, прир., Држава и Црква у Европској Унији, 2012, 408 стр.
- Шијаковић Богољуб, Мит и философија: Онтолошки потенцијал мита и почетак хеленске философије. Теорија мита и хеленско митотворство: Библиографија, 2012, 452 стр.
- Nenad Milosevic, To Christ and the Church: The Divine Eucharist as the All-Encompassing Mystery of the Church, саиздавач Sebastian Press, Епархија западно-америчка, 2012, 443 стр.
- Vladan Perisic, Theological Disambiguations: An Unconventional Handbook of Orthodox Theology, саиздавач Sebastian Press, Епархија западно-америчка, 2012, 443 стр.
- Јединство, мисија и богословље Цркве у трећем миленијуму: Зборник радова Петог међународног конгреса високих православних богословских школа (Београд, 26. 9. – 1. 10. 2001), приредили Радован Биговић, Богдан Лубардић, Богољуб Шијаковић, 2012, 215 стр.

- Ђурђеви ступови и Будимљанска епархија: Зборник радова, саиздавачи Епископија Будимљанско-никшићка, Филозофски факултет – Институт за историју уметности, ЈП Службени гласник, Православни богословски факултет – Институт за теолошка истраживања, 2012, 768 стр.
- Александар Раковић, Владимир Ђурић, прир., Право, вера, култура: Зборник радова, 2012, 275 стр.
- Теолингвистика: Међународни тематски зборник радова, приредили Александар К. Гадомски, Ксенија Кончаревић, 2012, 496 стр.
- Вујовић Ана: Француски језик за студенте теологије, 2012, 148 стр.
- Микоња Кнежевић, *Bibliographia Maximiana*: Максим Исповједник (580–662): Библиографија, Библиографија српске теологије, књ. 6, 2012, 266 стр.
- Микоња Кнежевић, *Bibliographia Palamica*, Библиографија српске теологије, књ. 7, 2012.
- Добрило Аранитовић, Настава философије, психологије и социологије на простору Југославије: прилог библиографији (1739-2009), Библиографија српске философије, књ. 1, 2011, 122 стр.
- PHILOTHEOS: International Journal for Philosophy and Theology, 12 (2012) 1-203.
- Српска теологија у двадесетом веку: Истраживачки проблеми и резултати, књ. 11, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 23. децембар 2011), прир. Б. Шијаковић, 2012.
- Српска теологија у двадесетом веку: Истраживачки проблеми и резултати, књ. 12, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 25. мај 2012), прир. Б. Шијаковић, 2012.
- Српска теологија данас 2011, Зборник радова Трећег годишњег симпозиона одржаног на Православном богословском факултету у Београду 27. и 28. маја 2011, прир. Б. Шијаковић, 2012, 1-762.

Научни скупови у 2012. години. Православни богословски факултет током 2012. године организовао је више научних скупова. Највећи по обиму био је „Српска теологија данас 2012: четврти научни симпозион“ (од 24. до 25. маја 2012). На њему је учествовало преко стотину учесника, подељених по следећим студијским секцијама: *Српска теологија у XX веку, Историја цркве, Хришћанска социологија, Папологија, Канонско право, Хришћанска педагогија, Литургија и црквена уметност, Теологија и књижевност, Домаћинка и савремена теологија, Аскетика Хришћанска психологија Философија, Теологија и филологија.* Поред поменутог, у 2012. одржана су и два пројекатска скупа *Српска теологија у XX веку*, први 24. маја, а други 28. децембра. Такође, од 18. до 22. октобра, поводом 1350 година од упокојења Светог Максима Исповедника, одржан је, у суорганизаторству са Катедром за православно-хришћанске студије Фордам Универзитета (САД), међународни скуп „Познање сврхе свега силом Васкрсења“, на коме је учествовало 23 међународно признатих теолога из

водећих светских универзитетских центара (подробније о овом скупу в. у делу извештаја који се односи на међународну сарадњу). Такође, спровођене су даље припреме за реализовање међународног скупа планираног за крај августа 2013. године на тему „Пневматологија у Новом Завету“, који ће се одржати у сарадњи Катедре за библистику Православног богословског факултета са организацијом SNTS (Society for New Testament Studies).

6) ПЕДАГОШКО-КАТИХЕТСКИ ИНСТИТУТ

У 2012. години Педагошко-катихетски институт реализовао је следеће активности:

а) Институт је издао два броја научно-стручног часописа *Вероучиџељ у школи*. Овај часопис, намењен пре свега наставницима-практичарима, разматра дидактичко-методичка питања верске наставе на теоријском нивоу и излаже позитивне примере наставне праксе. Часопис је конципиран тако да пружи подршку усавршавању професионалних (педагошко-психолошких, дидактичко-методичких и теолошко-катихетских) компетенција вероучитеља. Такође, будући да се часопис такође бави анализом савремене верске наставе у целини и појединих наставних јединица, у пракси се користи и као приручни материјал за извођење наставе.

б) У склопу активности намењених стручном усавршавању вероучитеља Институт је током 2012. реализовао један програм стручног усавршавања наставника Православног катихизиса.

в) На симпозиону Српска теологија данас 25–26. маја Институт је био суорганизатор и координатор рада секције која је привукла највећи број учесника и слушалаца - *Хришћанска педагогија*.

г) Истичемо и организацију Округлог стола на Православном богословском факултету 6. децембра где је, поред представника просветних одбора и координатора готово из свих епархија, састанку присуствовала и госпођа Снежана Павловић као представник Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, како би указала на проблеме у односима државних институција и верских заједница у Србији у домену верске наставе, а потом предочила могућности како да се ти односи унапреде. Затим су координатори верске наставе представљали проблеме и изазове са којима се сусрећу. Закључено је да ће Педагошко-катихетски институт бити институција која ће стручно доприносити развоју наставе Православног катихизиса у институционалном школству и верске наставе уопште.

Управник Института протојереј ставрофор др Драгомир Сандо истакао је мисионарски значај вероучитеља. Будући да се верска настава у Републици Србији реализује већ 11 година, потребно је да се систематски прате и анализирају њени ефекти и резултати, што би био један од задатака Педагошко-катихетског института као организационе јединице Православног богословског

факултета, највише просветне институције у окриљу Српске Православне Цркве. Разматране су и могућности унапређења статуса вероучитеља.

Најављени су и семинари Педагошко-катихетског института који ће бити организовани у свим епархијама на територији Републике Србије.

д) Институт је током 2012. објавио и неколико монографских и периодичних публикација:

Емил Каменов, Методика наставе веронауке.

Драгомир Сандо, Богословско-катихетски институт при Богословском факултету СПЦ у Београду 1990–2003 (2007).

Григорије Шестун, Православна педагогија (у суиздаваштву са издавачком кућом Епархије шумадијске „Каленић“)

Вероучитељ у школи: Часопис за дидактичко-методичка питања верске наставе, 3 (2012).

Вероучитељ у школи: Часопис за дидактичко-методичка питања верске наставе, 4 (2012).

7) ВАННАСТАВНИ РАД СА СТУДЕНТИМА

Посебна пажња у 2012. години поклањана је ваннаставном раду са студентима. У том циљу 2010. године на предлог декана, епископа др Иринеја Буловића, уз подршку Деканског колегијума и Наставно-научног већа Православног богословског факултета основан је Актив за научни подмладак и друштвено-културне активности. За координатора је именован др Богдан Лубардић, доцент на Катедри за философију, који је ову дужност обављао и 2012. године. Главни задатак Актива представља унапређење друштвено-културног живота студената, као и стварање претпоставки и механизма за остваривање предлога, пројеката и потреба студената ове високошколске институције. Остваривање тог задатка подразумева координацију свих студентских активности, укључујући сарадњу са Студентским парламентом – Заједницом студената. Деловање Актива усмерено је како на сарадњу са Наставно-научним већем Факултета, тако и на сарадњу са другим факултетским заједницама, не искључујући сарадњу са другим, изванфакултетским субјектима и установама. Током 2012. године реализовано је седам трибина у три циклуса:

(1) „Целомудреност“ – трибине на којима се тематизују проблеми из области теологије, философије, науке и уметности, на којима своја критичка гледишта излажу еминентни теоретичари и културни посленици (у 2012. одржана је једна таква трибина);

(2) „Лица и књиге“ – трибине на којима своје књиге представљају еминентни теоретичари и културални посленици (у 2012. одржане су две такве трибине);

(3) „Ми у времену“ – трибине на којима се тематизују актуелна студентска питања и проблеми (у 2012. одржане су четири такве трибине).

Поред трибина, Актив за научни подмладак утемељио је спортско друштво Православног богословског факултета, затим хуманитарни фонд који, у оквиру тематских екскурзија, али и независно од њих, сврсисходно служи остварењу реалног хришћанског човекољубља (између осталог, студенти су прикупљали хуманитарну помоћ за Дом за стара и незбринута лица у Кумодрашкој улици у Београду).

На Факултету је деловало Спортско друштво „Богослов“, у чији састав улазе: (1) Шаховски клуб Богослов (прволигаш Републике Србије), (2) Фудбалски клуб Богослов, (3) Кошаркашки клуб Богослов, (4) Стонотенисерска секција Богослов и (5) Планинарска секција Богослов.

Током 2012. издат је и један број часописа студената Православног богословског факултета „Логос“, у коме, поред наших студената, своје прилоге објављују и православни студенти других факултета.

Представници Студентског парламента активно су се укључивали у рад органа Факултета, пре свега у доменима везаним за студијски процес и студентски стандард. Остваривали су сарадњу са Студентском конференцијом универзитета Србије (СКОНУС), студентским парламентима других факултета Београдског универзитета и учествовали у раду универзитетских тела и органа.

У периоду од 12. до 21. априла апсолвенти су уз пратњу двојице наставника – доц. др Рада Кисића и асистента мр Владана Таталовића – реализовали поклоничко путовање у Цариград и Солун, са пријемом код Његове Свеветости Васељенског Патријарха г. Вартоломеја и посетом Богословском факултету Аристотеловог универзитета у Солуну, као и обиласком још неких светиња Грчке.

8) СЕКРЕТАРИЈАТ

Службе секретаријата Православног богословског факултета Универзитета у Београду и у 2012. години обављале су своје редовне активности.

У оквиру тих активности потребно је истаћи неколико важнијих послова:

обављени су сви неопходни послови на правном и фактичком окончању послова на повезивању инсталација грејања Факултета на даљински систем грејања ЈКП „Београдске електране“, а на основу средстава одобрених од стране Града Београда,

обављени су послови на Адаптацији књижаре-скриптарнице и студентске службе, из средстава Министарства просвете и науке,

придављена су хитна средства од стране Министарства просвете и науке и обављени радови на санацији једне вертикале зграде Факултета,

обављени су послови на набавци и постављању хороса и полијелеја у Цркви Факултета, из средстава Канцеларије за сарадњу са Црквама и верским заједницама при Влади Републике Србије,

извршене су Измене и допуне Статута Факултета ради усклађивања са постојећим законским и подзаконским одредбама као и одредбама Универзитета у Београду.

У продужетку наводимо и важније послове по службама секретаријата.

* СТУДЕНТСКА СЛУЖБА

Запослени у Студентској служби радили су на својим редовним пословима:

уписано је 1756 студената, и то 1451 на основним студијама (187 у првој години), 165 на старим четворогодишњим студијама, 118 на мастер студијама (62 у првој години од којих су двоје страни држављани) и 22 на докторским студијама (десет у првој години),

основне студије је окончао 180 студената (у складу са Законом о високом образовању 156 студената и у складу са старим наставним планом и програмом 24 студента), а мастер студије 29 студената, те су припремљене дипломе и додаци диплома за све студенте, а издате дипломе оним студентима који су окончали своје студије у складу са старим наставним планом и програмом,

припремљена је документација за одбрану једне докторске дисертације, асистента Владислава Пузовића под насловом „Историјско-канонски аспекти односа карловачке управе Руске заграничне Цркве и Московске патријаршије“, као и за пријављивање неколико докторских теза на Већу друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду;

и даље је вршен унос у електронску базу података о дипломираним студентима од оснивања Факултета.

* СЛУЖБА ЗА МАТЕРИЈАЛНО И ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

Извештај службе достављен је као прилог овом Извештају.

* СЛУЖБА ЗА ОПШТЕ И ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

Запослени у овој служби радили су, уз све редовне активности, и на следећим стручно-административним пословима:

око спровођења четрнаест окончаних конкурса за избор у звање (два за редовне професоре, три за ванредне професоре, два за доценте и седам за асистенте) и шест конкурса за изборе у звања који су још у току,

у вези са ангажовањем пет наставника са других факултета и ангажовања два наша наставника на другим факултетима,

око спровођења укупно 43 поступка јавних набавки мале вредности, вођења три дисциплинска поступка и закључивања око 50 разних уговора потребних за рад Факултета,

на спровођењу анкета за вредновање педагошког рада наставника, као и осталих анкета предвиђених важећим прописима.

* СЛУЖБА ЗА ТЕХНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

Запослени у Служби за техничке послове у оквиру својих редовних активности вршили су и следеће послове:

надзор приликом повезивања инсталације грејања Факултета на даљински систем грејања ЈКП „Београдске електране“

надзор радова приликом адаптације књижаре-скриптарнице и студентске службе, као и при санацији мокрих чворова на једној вертикали зграде Факултета,

надзор и помоћ приликом постављања хороса и полијелеја у факултетском храму,

техничке подршке у организацији свих врста догађаја на Факултету, редовни надзор и ангажман на пословима противпожарне заштите и пословима безбедности и заштите на раду, редовне набавке разног потрошног материјала.

* СЛУЖБА ЗА ДОКУМЕНТАЦИОНО-ИНФОРМАЦИОНЕ ПОСЛОВЕ

Служба за документационо-информационе послове поред својих редовних послова (администрирања рачунарске мреже, и сл.) вршила је и следеће послове:

снимања и обраде видео-материјала, као и чување видео и аудио архиве факултета, и директних преноса појединих догађаја на Факултету,

редовно ажурирање и унапређивање сајта факултета, као и израда сајта посвећеног Међународном симпосиону о Светом Максиму Исповеднику и свакодневно ажурирање током целе године; те омогућавање и одржавање електронске комуникације између чланова организационог одбора, учесника и свих који су били заинтересовани из целог света,

организација израде аудио CDa „St. Maximos the Confessor Four Hundred Texts On Love“; снимање и фотографисање целог симпосиона и директан пренос преко интернета, те омогућавање плаћања регистрације за госте из иностранства преко интернета и сервиса PayPal,

детаљног пописа рачунара и опреме, као и пописа рачунара и електронског отпада за рециклажу, која је обављена проналажењем фирме за рециклажу и предајом отпада за даљу обраду.

На крају и једно запажање служби у вези са могућностима које пружа сервер са СТУД ИНФО базом података студената. Наиме, надлежне службе сматрају да постоји доста простора да наставно особље и студенти већим коришћењем могућности које пружа овај систем и ова база података себи знатно олакшају рад.

Уредништво Богословља